

Studiehandledning

Kvalitetsarbete i yrkesutbildning (11,5 hp)

Kurskod YP28LÄ, YP028U

Vårterminen 2025

Kursansvarig: Katarina Lagercrantz All

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet

Institutionen för pedagogik
och didaktik

106 91 Stockholm

Besöksadress:

Frescativägen 54

www.edu.su.se

Telefon: 08-16 20 00 (vxl)

Inledning

I denna studiehandledning finner du en beskrivning av kursen, dess mål, innehåll och upplägg samt tider/perioder för inlämning av uppgifter. Även betygskriterier och lista över kurslitteraturen är upptagna i denna studiehandledning.

Kontaktuppgifter

Kursansvarig: Katarina Lagercrantz All katarina.lagercrantz@edu.su.se

Utbildningsadministratörer: Emma Kollberg yrkeslarare@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

I kursen används lärplattformen *Athena* för information kring uppgifter och eventuella förändringar i schemat. Se därför till att du har ett användarnamn och lösenord för Athena innan du börjar kursen. All löpande information kommer att publiceras under fliken "Översikt/Anslag". Om du behöver hjälp eller får problem med Athena kontaktar du it-supporten för studenter, se: <http://www.su.se/utbildning/studentservice/it-för-studenter/it-support>.

Kursens upplägg och innehåll

Kursens upplägg och innehåll

Huvudsakligt kursinnehåll:

- Erfarenhetsbaserad kunskap och vetenskapligt grundad kunskap.
- Hållbar kvalitetsutveckling i yrkesutbildning.
- Metoder för utrednings- och kvalitetsarbete.
- Datainsamling och systematisk dokumentation av kvalitets- och utvecklingsarbete.

Kursens innehåll fördelar sig på tre examinerande uppgifter. En skriftlig uppgift som behandlar erfarenhetsbaserad respektive vetenskapligt grundad kunskap, ett projektarbete och en opposition. Kursens huvudmoment är projektarbetet. Det är ett självständigt arbete som stöds av undervisning (föreläsningar och seminarier) och återkoppling i form av peer review och handledning vid seminarier. Projektet redogörs i rapportform och examineras genom skriftlig inlämning och opposition. Oppositionsuppgiften består i att kritiskt granska och diskutera ett annat projektarbete och föreslå utvecklingsmöjligheter.

Seminarium 1 (kursstart)

Seminariet inleds med information om kursen, upplägg och innehåll. Sedan behandlas hållbar kvalitetsutveckling i skolan. Efterföljande föreläsning och diskussion rör vetenskaplig respektive erfarenhetsbaserad kunskap samt den vetenskapliga processen. Under eftermiddagen förbereder ni en gruppuppgift samt diskuterar projektidéer för att skapa en preliminär plan för kvalitetsarbetet.

Mellan seminarium 1 och 2: Formulera översiktligt ett projekt du skulle vilja och kunna göra på din skola. Följande delar ska du anteckna något om: 1) vad vill du förbättra/utveckla 2) varför 3) vilken sorts information skulle du behöva samla in och hur för att kunna göra förbättringen/utvecklingen?

Seminarium 2

Seminariet kommer att handla om metodik och undersökningsdesign. Under eftermiddagen diskuteras projektidéer i era grupper och där seminarieledare ger stöd i formulering av syfte.

Mellan seminarium 2 och 3: Börja på din undersökning och din rapport. För att få ut så mycket som möjligt av återkopplingen bör du ha skrivit en inledning, formulerat ett syfte, skissat upp en bakgrund/perspektiv (som bygger på inläsning av relevant litteratur) och resonerat kring metod. Du ska också jobba med återkoppling på en annan students text i din grupp (läsordning gör gruppen upp). Mall för återkoppling finns i Athena.

Seminarium 3 (handledningsseminarium)

Seminariet bygger på arbetet med projektet och projektrapporteringen. Fem dagar före seminariet ska rapporttexten (så långt den kommit) lämnas in för återkoppling som ges individuellt dels av lärare, dels av läsare i mindre arbetsgrupp.

Mellan seminarium 3 och 4: Gör klart undersökningen och skriv färdigt rapporten. Jobba med din opposition. Mall för opposition finns i Athena.

Seminarium 4 (examinerande oppositioner)

Projektrapportering och diskussion i oppositionsform. Gruppindelning sker under kursen och närvaro krävs endast den dag som gruppen är schemalagd.

Förväntade studieresultat

För godkänt resultat på kursen ska studenten kunna

- redogöra för grundläggande vetenskapsteoretiska utgångspunkter
- diskutera och jämföra erfarenhetsbaserad kunskap och vetenskapligt grundad kunskap och dess betydelse för yrkesutövningen
- resonera om hållbar utveckling inom det egna yrkesområdet
- beskriva kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder och göra välgrundade val av metod för utvärdering av yrkesutbildning
- planera och genomföra samt kritiskt granska kvalitets- och utvecklingsarbeten.

Examination och betygsättning

Kunskapskontroll sker genom skriftlig redovisning av individuella uppgifter där examinationsuppgift 1 bedöms med U-G och examinationsuppgift 2 med en sjugradig skala samt genomförd opposition (examinationsuppgift 3) som bedöms med U-G skala.

Betygskriterier finns presenterat i slutet av denna studiehandledning.

Närvaro är obligatorisk vid seminarietillfällena. Vid frånvaro från ett seminarietillfälle görs kompletteringsuppgift utifrån seminarieledarens anvisningar. Vid frånvaro vid två eller fler

schemalagda seminarier anses studenten inte ha genomgått kursen och behöver gå om kursen för godkänt betyg.

Stockholms universitetet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet.

Omexamination

Om du inte lämnar in dina examinationsuppgifter vid det ordinarie examinationstillfället eller får betyg F måste du göra en omexamination. Datum för omexamination är senast 1 september 2025 och gäller båda examinationsuppgifterna. Mapp för omexamination kommer att finnas på Athena efter 13 juni 2025.

Examinationsuppgift 1 (inlämning senast 31/3)

I denna uppgift ska du

- resonera kring likheter och skillnader mellan erfarenhetsbaserad och vetenskapligt grundad kunskap. Utgå från Popov (2021) och Skolverket (2020)
- ge exempel på och argumentera för forskningsmetoder lämpade för kvalitetsarbete i yrkesutbildning. Utgå från Patel & Davidson (2019).

Texten ska vara på 1000 ord (+/-10%) och innehålla ovan nämnda referenser.

Var lämnas den in? Texten laddas upp under Examinationsuppgift 1 i Athena.

Examinationsuppgift 2 (inlämningar 8/5, 27/5 , 13/6 -25)

Uppgiften består i att planera, utföra och dokumentera ett praxisnära utvecklingsarbete i relation till kvalitet och hållbar utveckling. Arbetet ska ta sin utgångspunkt i din VFU/arbetsplats. Redovisning sker i en projektrapport som ska omfatta ca 5000 ord. För detta arbete återanvänds den litteratur av relevans som du mött under utbildningstiden. Det kan t.ex. vara litteratur om bedömning, lärandeteorier eller sociala relationer beroende på arbetets fokus/problemområde. Den **obligatoriska metodlitteraturen (Patel & Davidson, 2019)** knuten till kursen (se litteraturlista längst bak) ska användas och stödja det vetenskapliga arbetssättet. Likaså måste rapporten innehålla referenser till litteratur om **hållbar utveckling**, men där väljer du själv lämplig litteratur. Viktigt är också att du följer det senaste som rör ditt projekt utifrån Skolverket/Skolinspektionen och/eller facktidsskrifter. Det är centralt att du kommer igång med projektet i god tid och att handledaren på din VFU följer ditt arbete.

Återkoppling: Under arbetets gång ska det lämnas in för att granskas av en annan student och av läraren. Inlämning ska ske **senast 8/5**. Arbetet ska då ha kommit så långt att det finns en inledning/bakgrund, ett syfte och en metoddel. Du ska inför seminariet den **16/5** läsa och granska ett annat arbete och ge synpunkter på vad som kan utvecklas eller förbättras.

Var ska den lämnas in? Texten laddas upp i Athena. Utförligare instruktioner lämnas vid seminariet.

Inlämning för opposition: Den **27/5 2025** lämnas den, i stort sett, färdiga rapporten in och efter det ska du arbeta med oppositionen på en annan rapport fram till seminariet den 4/6 eller 5/6.

Var ska den lämnas in? Texten laddas upp i Athena. Utförligare instruktioner lämnas vid seminariet.

Slutversion: De synpunkter på arbetet som kommer fram under oppositionen ska beaktas och de viktigaste ändringarna ska göras. Slutversionen som bedöms ska vara inlämnad senast **13/6 2025**.

Var ska den lämnas in? Texten laddas upp som Word eller PDF under Seminarier och examinationer/Slutgiltig rapport.

Examinationsuppgift 3 (muntlig vid examinerande oppositionsseminarium)

Kursmålet att kritiskt granska kvalitetsarbete tränas i första hand under seminarium nummer två genom att ge återkoppling på en annan students arbete. Målet examineras genom ett oppositionsseminarium där du ska ge och ta emot konstruktiv kritik. Instruktioner för opposition finns i Athena. Oppositionen är ett moment som ger godkänt eller icke godkänt.

För godkänt ska alla delar i oppositionen (se mall) ha bearbetats och redovisats muntligt vid oppositionstillfället.

Struktur rapport

Rapporten ska omfatta ca 5000 ord exklusive försättsblad, sammanfattning, innehållsförteckning, källförteckning, bilagor och ev. appendix. Typsnitt och radavstånd är valfritt. Vid slutgiltig inlämning går det bra att lämna texten som Word eller PDF.

Försättsblad och försidor

På *titelbladet* ska stå: titel, kurs (inkl. kod och kurspoäng), institution och lärosäte, författare och examinator samt totalt antal ord. Efter titelbladet följer en sida med sammanfattning (ca 20 rader) och därefter innehållsförteckning. Vill man ha ett förord/tack till, går det bra att foga in före sidan med innehållsförteckningen.

Inledning

Beskriv ditt personliga intresse, din "nyfikna fråga" och vilken väg den tagit för att bli formulerad. Det vill säga beskriv bakgrunden till hur intresset/frågan uppstått. I denna del resonerar du också kring hur din fråga i kombination med VFU-skolans intresse kan kopplas till generella sammanhang. Den inledande texten ska leda fram till en förståelse för syftets formulering och relevans.

Syfte

Vad ska göras i projektet och varför? Här kan också beskrivas ett mål man siktar mot men som inte är möjligt att genomföra inom ramen för denna uppgift.

Bakgrund

Denna del kan ha alternativa rubriker (t ex perspektiv, tidigare forskning, litteraturgenomgång) och också delas upp i flera rubriker. Det ska finnas stöd för ditt arbete i officiella dokument (Skolverk och Skolinspektion, utredningar t.ex.) och i den litteratur du mött i denna och andra kurser i din utbildning samt relevanta studier du kan finna på nätet. Det är här du förankrar ditt arbete i olika källor.

Metod

Beskriv vilken metod/-er, arbetssätt (kan vara observationer, enkäter, intervjuer mm) du valt och motivera den i relation till ditt syfte. Beskriv hur du konkret gått tillväga och vilka etiska ställningstaganden du gjort. Motivera. Diskutera trovärdigheten (vetenskapliga kvaliteten) genom att lyfta svagheter och styrkor i din design. Ta också hänsyn till etiska aspekter. Efter detta kapitel ska ingen ny litteratur tillkomma.

Resultat

Här ska du beskriva, presentera det du kommit fram till/vad du har åstadkommit – det nya du producerat. Presentera dina resultat så att både de aktörer som ingått och utomstående kan förstå ditt projekt.

Diskussion

Under denna rubrik behandlas resultatet från olika vinklar. Det första du ska diskutera är hur det står i relation till tidigare forskning eller det sammanhang som det uppstått i (bakgrunden). Du ska också utvärdera ditt projekt. *Användbarheten* är en viktig sak att diskutera vad gäller resultatet och hur man skulle kunna gå vidare nu när man vet det man vet. Beskriv och resonera kring hur andra uppfattade ditt projekt (elever, kolleger, ledning eller andra avnämare). I samband med detta ska man lyfta både styrkor och svagheter. Metoddiskussionen rör sig kring *hur arbetsprocessen faktisk kom att utformas* om man blev tvungen att justera något under projektets gång (någon kanske hoppade av, upplägget fungerade inte logistiskt). Här är det viktigt att vara ärlig med *hur det kan ha påverkat resultatet* och hur du kunnat göra annorlunda för att minimera riskerna för att olika saker skulle kunnat hända. Även om inget särskilt har hänt så funderar man ändå över möjliga *förbättringar som hade kunnat stärka resultatet* – nu när man har facit i hand (kunskap baserad på erfarenhet!).

Referenser

Appendix (t.ex. lista över förkortningar)

Bilagor (t.ex. intervjuguide, observationsschema eller enkäter)

Hålltider för inlämning

- Inlämning examinationsuppgift 1 senast **31/3, 2025.**
- Inlämning av rapporttext under arbete senast **8/5, 2025.**
- Inlämning av rapport för opposition senast **27/5, 2025.**

Stockholms universitetet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet. Skriv därför inga känsliga personuppgifter i dina inlämningar och

tänk på att avidentifiera personer och organisationer i texterna du lämnar in. Alla inlämningar via lärplattformen Athena får inte innehålla namn eller personnummer (undantaget examensarbeten)

Som student är det viktigt att du känner till vilka riktlinjer som gäller vid tentamen vid Stockholms universitet. Universitetet har en [central informationssida](#) som innehåller regler för salstentamen, information om IT-system och annat som är aktuellt vid tentamensskrivning. Klicka på länken för att ta del av informationen.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, så kallade självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer.

Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

	Genomföra ett kvalitetsarbete och redogöra för val av metod samt diskutera styrkor och svagheter kring studiens resultat	Systematiskt dokumentera ett kvalitetsarbete samt kritiskt granska andra kvalitetsarbeten
A Utmärkt	Studenten kan på ett utmärkt sätt - beskriva ett problemområde och motivera undersökningens relevans - redogöra för val av metod och reflektera över styrkor och svagheter - presentera ett genomarbetat och tydligt resultat - diskutera kvalitetsarbetet i relation till hållbar utveckling	Studenten kan på ett utmärkt sätt - beskriva det genomförda projektet med tydlighet - dokumentera arbetet avseende språklig hantering och formalia
B Mycket bra	Studenten kan på ett mycket bra sätt - beskriva ett problemområde och motivera undersökningens relevans - redogöra för val av metod och reflektera över styrkor och svagheter - presentera ett genomarbetat och tydligt resultat - diskutera kvalitetsarbetet i relation till hållbar utveckling	Studenten kan på ett mycket bra sätt - beskriva det genomförda projektet med tydlighet - dokumentera arbetet avseende språklig hantering och formalia

C Bra	Studenten kan på ett bra sätt - beskriva ett problemområde och motivera undersökningens relevans - redogöra för val av metod och reflektera över styrkor och svagheter - presentera ett genomarbetat och tydligt resultat - diskutera kvalitetsarbetet i relation till hållbar utveckling	Studenten kan på ett bra sätt - beskriva det genomförda projektet med tydlighet - dokumentera arbetet avseende språklig hantering och formalia
D Tillfredsställande	Studenten kan på ett tillfredsställande sätt - beskriva ett problemområde och motivera undersökningens relevans - redogöra för val av metod och reflektera över styrkor och svagheter - presentera ett genomarbetat och tydligt resultat - diskutera kvalitetsarbetet i relation till hållbar utveckling	Studenten kan på ett tillfredsställande sätt - beskriva det genomförda projektet med tydlighet - dokumentera arbetet avseende språklig hantering och formalia
E Tillräckligt	Studenten kan i viss mån - beskriva ett problemområde och motivera undersökningens relevans - redogöra för val av metod och reflektera över styrkor och svagheter - presentera ett genomarbetat och tydligt resultat - diskutera kvalitetsarbetet i relation till hållbar utveckling	Studenten kan till viss del - beskriva det genomförda projektet med tydlighet - dokumentera arbetet avseende språklig hantering och formalia
Fx Otillräckligt – kan kompletteras	Studenten har inte tillräckligt - beskrivitt ett problemområde och motivera undersökningens relevans - redogjort för val av metod och reflekterat över styrkor och svagheter - presenterat ett genomarbetat och tydligt resultat - diskuterat kvalitetsarbetet i relation till hållbar utveckling	Studenten visar stora brister i att - beskriva det genomförda projektet med tydlighet - dokumentera arbetet avseende språklig hantering och formalia

F Undermåligt	Underlag saknas helt eller är undermåligt.	Underlag saknas helt eller är undermåligt.
------------------	--	--

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Aktuell litteraturlista görs även tillgänglig på kursens hemsida <https://www.su.se/utbildning> senast två månader innan kursstart.

Den obligatoriska kurslitteraturen specifikt för kursen utgör inte all kurslitteratur. En del av litteraturen ska väljas utifrån det projekt som ska utföras. Meningen är att du ska kunna använda dig av/ta stöd i den litteratur och forskning som du mött under utbildningen samt söka relevant litteratur för det specifika projektet. Det gäller både problemformuleringen och det teoretiska stöd du kan behöva för analysen av arbetet du gör i projektet.

Patel, R. & Davidson, B. (2019). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning* (5 uppl.). Studentlitteratur.

Popov, O. (2021). Begreppet beprövad erfarenhet som verktyg för utveckling och generalisering av lärarnas pedagogisk arbete. I P-O. Erixon, A.M. Bylund, & J. Cromdal (Red.), *Ämnet som blev* (s. 53–64). (Tilde skriftserie nummer 3). <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1645070/FULLTEXT01.pdf>

Skolverket. (2020). *Att ställa frågor och söka svar – samarbete för vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet*. <https://www.skolverket.se/publikationer?id=7117>

Referenslitteratur/Valbar litteratur

Referenslitteratur

Bunar, N. (2016). *Hållbar skolutveckling för alla*. Stockholm: Kommissionen för ett hållbart Stockholm. <https://start.stockholm/globalassets/start/om-stockholms-stad/utredningar-statistik-och-fakta/utredningar-och-rapporter/social-hallbarhet/hallbar-skolutveckling-for-alla-underlagsrapport.pdf>

Holmqvist, M. (2021). Förbättringsvetenskap i ett skolutvecklingsperspektiv. I. M. Holmqvist (red.). *Teorier för undervisning och lärande* (167–179). Gleerups.

Pettersson, L. (2014). *Att mötas i tid, rum och tanke*. Lic. Uppsala Universitet. (Kapitel 2, 3 och 8). <http://www.diva-portal.org/smash/record.jsf?pid=diva2%3A713089&dswid=-1337>

Skolverket. (2020). *Hållbar utveckling*.
<https://www.skolverket.se/om-oss/var-verksamhet/hallbar-utveckling-och-miljo/agenda-2030-utbildning-och-hallbar-utveckling>

Skolverket. (2021). *Kvalitet i yrkesutbildning. Stödmaterial till systematiskt kvalitetsarbete för gymnasial yrkesutbildning*. <https://www.skolverket.se/getFile?file=7986>

Skolverket. (2023). *Systematiskt kvalitetsarbete – så fungerar det*.
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/systematiskt-kvalitetsarbete/systematiskt-kvalitetsarbete-i-skola-och-forskola>

Tillkommer relevant litteratur samt rapporter och utredningstexter rörande projektets inriktning liksom dokument kring hållbar utveckling.

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress
<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden>

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få riktat pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om riktat pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet
<https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning>

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-postadressen studievagledare@edu.su.se.

Observera att vid eventuella omtentor behöver du kontakta studievägledningen på nytt.
Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.